

*První pomoc při
bezvědomí*

Vědomí

- Bdělost = vigilita (vigilní koma – zdánlivé vědomí..)
- **Lucidita - schopnost adekvátně reagovat**
- Schopnost uvědomovat si vlastní identitu, čas, prostor, místo..

- Poruchy
 - Kvalitativní – hypoglykemie, hyperglykemie, iluze, halucinace, amence, delirium (Dormikum☺ - krátkodobá amnézie při zachovalém vědomí)
 - Kvantitativní - synkopa, somnolence, sopor, koma

Bezvědomí

- Život ohrožující stav
- Útlum CNS
- Úplně nebo částečně snížená schopnost reagovat na podněty
- **Základní fyzikální vyšetření – pohled, pohmat, poslech, poklep**

Bezvědomí - KVANTITATIVNÍ poruchy

Krátkodobé

- Synkopa, mdloba – ortostatický kolaps

Dlouhodobé

- Somnolence – reaguje na otázky a opět usíná
- Sopor – reaguje na bolestivé podněty
- Kóma – nereaguje, kontrolujeme korneální, okulocefalický (jen při neporušené páteři), okulovestibulární - 20ml chladné vody do zevního zvukovodu – oči jdou na stranu ataku

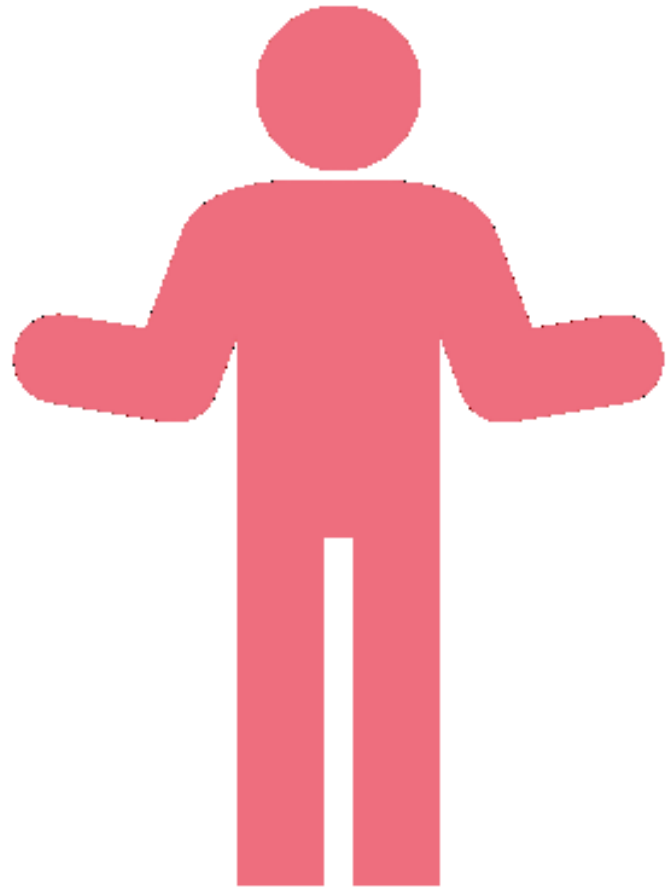
Reflexní – na základě
stresu, bolesti..

Ortostatická

Kardiální- např. při výskytu
aritmií (kardiostimulátor)

Z ostatních příčin , petit
mal

Synkopa

Somnolence

- Zvýšená ospalost
- Malá spontánní aktivita
- Reaguje na slova
- Ovládá sfinktery - svěrače

Hluboký spánek

Reakce jen na
bolestivé podněty

Neovladatelné
sfinktery

Sopor

Kóma

- **Vyhasínání základních reflexů** – nereaguje, kontrolujeme korneální, okulocefalický (jen při neporušené páteři), okulovestibulární - 20ml chladné vody do zevního zvukovodu – oči jdou na stranu ataku . V komatu jsou nevýbavné.
- **Neovladatelné sfinktery** – ÚNIK MOČE, STOLICE
- **Poruchy dechu a oběhu**
- **Lehké kóma** – mydriáza, mírná fotoreakce
- **Středně hluboké koma** - mioza
- **Hluboké kóma** - mydriáza bez reakce, DEKORTIKAČNÍ POLOHA (pejsek) DECEREBRAČNÍ POLOHA – flexe rukou a DK,
- **Mozková smrt**- PANANGIOGRAFIE, EEG,

Hodnocení zornic

- Izokorie – stejné postavení zornic, velikost idem
- Anizokorie – rozdíl mezi velikostí pravé a levé zornice větší než 0,3 mm (někdo má fyziologicky rozdíl do 1mm)
- Mióza – zúžené
- Mydriáza – rozšířené - jednostranně, oboustranně, podle postižené strany – epidurální krvácení , CMP, (sympatikus fyziologicky zornici rozšiřuje a parasympatikus ji zužuje)
-

Příčiny bezvědomí

- Hypoxie, ischemie – CMP, IM
- Reflexně-emoční
- Interní příčiny – metabolické DM
- Intoxikace
- Chirurgické – úrazy, vnitřní krvácení
- Neurologické - kraniotraumata

Glasgow coma scale

otevření očí

- spontánní 4
- na výzvu 3
- na bolest 2
- není 1

řeč

- spontánní 5
- zmatená 4
- nepřiléhavá 3
- nesrozumitelné zvuky 2
- žádná 1

motorická odpověď

- vyhoví výzvám 6
 - lokalizuje bolest 5
 - odtahuje se 4
 - abnormální flexe 3
 - abnormální extenze 2
 - žádná 1
-

GCS	těžké poranění	3-8
	středně těžké	9-12
	lehké	12-15

Hodnocení vědomí

- Glasgow Coma Scale

Alternativy vyšetření vědomí

- **AVPU SCALE**

- Jedná se o zjednodušení stupnice kómy v Glasgow, která hodnotí reakci pacienta ve třech měřících: oči, hlas a motorika.

Ponechat v
horizontální
poloze

Ujistit se, že nejde
o zástavu
srdečního oběhu

Protišoková poloha
-

Po probrání
možno podat malé
množství tekutin

Zajistit dozor
alespoň pár minut

*První
pomoc při
synkopě*

PROTIŠOKOVÁ POLOHA , RAUTEKOVA POLOHA

- Protišoková poloha rovně na zádech, dolní končetiny zvednuty, podloženy ve výšce asi 50 cm od země. Použijeme: Při náhlém krátkodobém kolapsu, při šokovém stavu nebo pravděpodobnosti jeho rozvoje, při závažnějších krvácivých stavech, při kardiopulmonální resuscitaci (KPR).
- Zotavovací poloha **RAUTEKOVA POLOHA** je v první pomoci jakákoli poloha na boku, z níž není snadné se překulit na záda. To zajišťují pokrčené končetiny. Smyslem této polohy je zabránit zapadnutí jazyka a vdechnutí zvratků u pacienta při porušeném vědomí (pacient není schopen reagovat na oslovení). Při ukládání postiženého do zotavovací polohy je nutné se ujistit, že dýchá; dýchání je třeba nadále kontrolovat. Okamžité přetočení do zotavovací polohy je vhodné pokud neoslovitelný v bezvědomý začíná zvracet.
- Pozor!!! Stabilizovaná poloha pouze v případě, že musíme **pro pomoc** - odejít od postiženého

Kontrola bezpečnosti okolí

Oslovení osoby z bezpečné vzdálenosti

Zatřesení za ramena

Volání o pomoc

Kontrola dechu

Prevence aspirace

Zabezpečit teplo

*Bezvědomí na
ulici*

BEZVĚDOMÍ

- <https://www.youtube.com/watch?v=bhkts-46w1Q>

Obluzené vědomí

- Amence - ZMATENOST
- Delirium – PORUCHY VNÍMÁNÍ, ILUZE HALUCINACE

Mráкотné stavy

- Náměsíčnost
- Ganserův syndrom - pseudodemence – stav charakterizovaný nehorázně nesprávnými avšak přiměřenými odpověďmi a nepřiléhavým chováním, které napodobuje demenci. Vyskytuje se jako reakce na obtížné situace vězeňská vazba, při hysterii, poruše vědomí obnubilaci, ale i při organických onemocněních mozku. Může mít účelový charakter ale nevědomý, nejde o simulaci. Na otázku týkající se barvy trávy odpovídá postižený „červená“, udává zcela nesmyslné výsledky triviálních početních úkonů apod. (Švejk. 😊)

Kvalitativní poruchy vědomí

DĚKUJI ZA
POZORNOST!